

บทบาทของผู้ปกครองเกี่ยวกับเพศศึกษาสำหรับเด็กอนุบาลโรงเรียนอนุบาลสามเสน
(สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลอุปถัมภ์) กรุงเทพมหานคร

PARENT'S ROLES TOWARDS SEXUALITY EDUCATION FOR PRESCHOOLERS IN
ANUBANSAMSEN SCHOOL BANGKOK

นางสาวเสาวลักษณ์ ขัดสีใส *

Saowaluk Khudseesai

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรวรรณ เหมชะญาติ **

Asst. Prof. Worawan Hemchayart, Ph.D.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์บทบาทของผู้ปกครองเกี่ยวกับเพศศึกษาสำหรับเด็กอนุบาล กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ ผู้ปกครองของเด็กอนุบาลที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 2 ในโรงเรียนอนุบาลสามเสน (สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลอุปถัมภ์) ภาคปลายปีการศึกษา 2558 จำนวน 92 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า บทบาทของผู้ปกครองเกี่ยวกับเพศศึกษาสำหรับเด็กอนุบาลโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$) เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า 1.ด้านการสอนและการตอบคำถาม ($\bar{X} = 4.18$) รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การอธิบายให้แก่บุตร/หลานเข้าใจว่า การล้อเลียนและการรังแกเป็นสิ่งที่ไม่ควรทำ ($\bar{X} = 4.70$) และรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การหลีกเลี่ยงการตอบคำถาม เมื่อบุตร/หลานมีข้อสงสัยเกี่ยวกับเรื่องเพศหรือการเกิดของตน ($\bar{X} = 2.73$) 2.ด้านการจัดสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 4.13$) รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การซื้อเครื่องแต่งกายและเครื่องประดับให้แก่บุตร/หลานตามเพศของเด็ก ($\bar{X} = 4.16$) และรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การให้บุตร/หลานได้ใช้ของใช้ที่มีอยู่แล้วหรือตกทอดมาจากพี่น้องในครอบครัว ($\bar{X} = 3.43$) 3.ด้านการเป็นแบบอย่าง ($\bar{X} = 4.08$) รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การแสดงออกทางพฤติกรรมถึงความรักความเอาใจใส่ ($\bar{X} = 4.65$) และรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การอาบน้ำกับบุตร/หลานไม่ว่าจะเป็นลูกสาวหรือลูกชาย ($\bar{X} = 2.77$)

*นิสิตมหาบัณฑิตสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

E-mail Address: tuktah@hotmail.com

**อาจารย์ประจำสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

E-mail Address: worawan.h@chula.ac.th

ISSN 1905-4491

Abstract

The purpose of this research was to analyze parent's roles towards sexuality education for preschoolers in Anubansamsen School Bangkok. Sample group was 92 preschool parents, studying in second semester of the 2015 academic year. The research instrument was a questionnaire form. The data were analyzed by using frequency, percentage, arithmetic mean, standard deviation, and content analysis.

The research results found that overall of the parent's roles towards sexuality education for preschoolers was at a high level ($\bar{X} = 4.13$). Each aspect was described: 1. teaching and answering questions ($\bar{X} = 4.18$): giving an explanation in not bullying others was the highest mean ($\bar{X} = 4.70$); and avoiding to answer questions concerning with sex was the lowest mean ($\bar{X} = 2.73$). 2. environmental arrangement ($\bar{X} = 4.13$): purchasing things according to child's gender was the highest mean ($\bar{X} = 4.16$); and encouraging a child to use a sister or brother used cloths or things was the lowest mean ($\bar{X} = 3.43$). 3. modeling ($\bar{X} = 4.08$): showing love and care was the highest mean ($\bar{X} = 4.65$); and taking a shower with a child was the lowest mean ($\bar{X} = 2.77$).

คำสำคัญ: บทบาทของผู้ปกครอง / เพศศึกษา / เด็กอนุบาล

KEYWORDS: PARENT'ROLES / SEXUALITY EDUCATION / PRESCHOOLERS

บทนำ

เพศศึกษาในสังคมไทยยังถือเป็นเรื่องที่อาย ไม่ควรพูดถึงและควรจะต้องปกปิดไว้ โดยธรรมชาติเด็กมีความสนใจใคร่รู้ในทุกเรื่อง รวมถึงเรื่องร่างกายของมนุษย์และการแสดงออกทางเพศที่มีความแตกต่างกัน เมื่อเด็กไม่ได้คำตอบที่ถูกต้องและเหมาะสมตามวัยจากผู้ใหญ่ เด็กก็จะได้รับการกระตุ้นและเรียนรู้จากสื่อ เช่น โทรทัศน์ สื่อสิ่งพิมพ์ของผู้ใหญ่ อินเทอร์เน็ต ซึ่งสร้างความรู้ที่ไม่

เหมาะสมกับวัยและอาจจะเป็นความรู้ที่ผิดติดตัวเด็กไปจนโต เกิดเป็นปัญหาสังคมอย่างต่อเนื่อง เช่น การใช้ความรุนแรงกับผู้หญิง เด็กผู้ชายแสดงพฤติกรรมเลียนแบบผู้หญิง เป็นต้น ในสังคมโลก การเรียนรู้เรื่องเพศศึกษาเป็นเรื่องสำคัญที่นานาประเทศให้ความสนใจอย่างยิ่ง มีการสอนเพศศึกษาในระบบการศึกษาทั้งในและนอกโรงเรียน ในทุกช่วงวัยของมนุษย์ตั้งแต่เด็กเล็กจนถึงวัยรุ่น เพื่อให้สามารถรับมือกับการเปลี่ยนแปลงของตนตามวัยได้อย่างเหมาะสม

ในประเทศไทย กระทรวงศึกษาธิการได้บรรจุการเรียนการสอนเพศศึกษาสำหรับระดับชั้นประถมและมัธยม แต่ก็มีผู้เชี่ยวชาญในเด็ก กุมารแพทย์ นักจิตวิทยาเด็ก นักสังคมสงเคราะห์ นักวิชาการด้านการศึกษาหลายท่านให้เสนอแนวทางการสอนเพศศึกษาทุกระดับชั้นเริ่มจากเด็กอนุบาล การศึกษาเรื่องเพศศึกษาจะช่วยลดปัญหาครอบครัวและสังคมที่ประเทศไทยกำลังเผชิญอยู่ (ธัญญา ใจดี, 2551) ในปี พ.ศ. 2553 คณะรัฐมนตรีได้รับทราบมติสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ ครั้งที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๕๓ มติ ๘ การแก้ปัญหาวัยรุ่นไทยกับการตั้งครรภ์ที่ไม่พร้อม และมอบหมายหน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้อง กระทรวงศึกษาธิการดำเนินการพัฒนาการเรียนการสอนเพศศึกษาและจริยธรรมทางเพศตั้งแต่ระดับปฐมวัย (บัลลังก์ โรหิตเสถียร, 2554) ร่วมกับแนวทางที่กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์กำหนดไว้ มีการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นของการป้องกันระดับปฐมภูมิ โดยการจัดการเรียนการสอนเพศศึกษารอบด้าน ในทุกกลุ่มอายุ ทั้งในและนอกระบบการศึกษา(กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, 2556)

บทบาทของผู้ปกครองที่สำคัญเกี่ยวกับเพศศึกษาสำหรับเด็กอนุบาล แบ่งออกได้ 3 ด้านได้แก่ ในด้านการเป็นแบบอย่างทางเพศ พ่อแม่ถือเป็นแม่พิมพ์ให้แก่ลูก เด็กจะสังเกตจะจดจำ เลียนแบบพฤติกรรมของพ่อแม่ อยากจะเป็นเหมือนพ่อหรือแม่ เด็กจะได้เรียนรู้บทบาทในครอบครัว ความแตกต่างของเพศ ลักษณะการปฏิบัติทางเพศที่ต่างกัน ในด้านการจัดของเล่นและของใช้ให้เหมาะสมกับเพศและวัยของเด็ก ผู้ปกครองควรเลือกของเล่นที่เหมาะสมกับเพศและวัย เช่น เด็กผู้ชายควรจะได้เล่นบอล รถแข่ง เด็กผู้หญิงควรจะได้เล่นตุ๊กตาของเล่นเครื่องครัว เพราะถือว่าเป็นการเสริมแรงให้เด็กได้ยอมรับในเพศของตน ในด้านการสอนและการตอบคำถามเกี่ยวกับเพศ เด็กอนุบาลมีความสงสัยใคร่รู้เป็นธรรมชาติ เกิดความสงสัยในร่างกายของตนและผู้อื่น มักจะถามคำถามเกี่ยวกับเพศ ผู้ปกครองควรตอบคำถามอย่างเป็นธรรมชาติและสั้นๆ ง่ายๆ เหมาะกับวัยเด็ก (พิมพ์พรรณ กลั่นกลิ่น, 2555) นอกจากนี้ ยุวดี สุวรรณศักดิ์ชัย (2557) ทำการวิจัยเรื่อง บทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมจริยธรรมแก่เด็กวัยอนุบาล พบว่าบทบาทของผู้ปกครองมีทั้งทางตรงและทางอ้อม ในด้านทางตรงผู้ปกครองปฏิบัติบ่อยครั้ง ไม่ว่าจะเป็นการชมเชยเมื่อเด็กทำได้ดี ส่วนในด้านทางอ้อมนั้นคือการปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่าง การสร้างองค์ความรู้เรื่องเพศและเจตคติเกี่ยวกับเพศศึกษาที่ดี นั้นจะต้องร่วมมือกับผู้ปกครองจึงจะเกิดผลดีสูงสุด ในต่างประเทศ Fisher et al. (2015) ทำการวิจัยเรื่อง การรับรู้ของผู้ปกครองเด็กประถมด้านเพศศึกษา เด็กอายุ 5-12 ปี พบว่า ผู้ปกครองรับรู้เพศศึกษาควรสอนที่โรงเรียนอยู่ในระดับมาก และในบางประเด็นเกี่ยวกับเพศศึกษา ไม่ควรสอนแต่ในโรงเรียน ควรสอนที่บ้านด้วย เช่น เพศวิถี บทบาททางเพศ ระเบียบวาระและวาระทางเพศ ความรู้พื้นฐานเรื่องเพศ และ Davies and Robinson (2010) ทำวิจัยเรื่องความเสี่ยงและการสร้างความรู้เบื้องต้นเพศศึกษาแก่เด็กปฐมวัย พบว่า ผู้ปกครองเด็กปฐมวัยมีความกังวลในเรื่องทักษะและเทคนิคให้สอนเพศศึกษาในระดับมาก และมีผู้ปกครองที่พูดกับลูกเรื่องเพศอยู่ในระดับที่น้อย การสร้างองค์ความรู้เรื่องเพศและเจตคติเกี่ยวกับเพศศึกษาที่ดี นั้นจะต้องร่วมมือกับผู้ปกครองจึงจะเกิดผลดีสูงสุด

โรงเรียนอนุบาลสามเสน (สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลอุปถัมภ์) เป็นโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ โรงเรียนมีวิสัยทัศน์ที่จะเป็นโรงเรียนคุณภาพพระระดับสากล ทางโรงเรียนอนุบาลสามเสนได้ให้ความสำคัญเรื่องเพศศึกษา ในระดับประถมได้มีการทำวิจัยเกี่ยวกับเพศศึกษาสำหรับเด็กประถมแล้ว คือมีการศึกษาการจัดการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษาตามแนวคิดของแครทวอลเพื่อสร้างความตระหนักรู้ในตนเองของนักเรียนประถมศึกษา (ยอดแก้ว มหิงสา, 2557) แต่ในระดับอนุบาลยังไม่มีการทำวิจัยเกี่ยวกับเพศศึกษาด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงให้ความสนใจศึกษาเรื่องบทบาทของผู้ปกครองเกี่ยวกับเพศศึกษาสำหรับเด็กอนุบาล เพื่อเป็นแนวทางในการจัดอบรมผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้เกี่ยวกับเพศศึกษาสำหรับเด็กอนุบาล

คำถามการวิจัย

บทบาทของผู้ปกครองเกี่ยวกับเพศศึกษาสำหรับเด็กอนุบาลเป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์

เพื่อวิเคราะห์บทบาทของผู้ปกครองเกี่ยวกับเพศศึกษาสำหรับเด็กอนุบาลใน 3 ด้าน ได้แก่ การเป็นแบบอย่าง การจัดสิ่งแวดล้อม และการสอนและตอบคำถาม

วิธีดำเนินการวิจัย

1. การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย

ผู้วิจัยศึกษาเอกสาร หนังสือ บทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบทบาทของผู้ปกครองเพศศึกษาสำหรับเด็กอนุบาล เพื่อสร้างกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ตาราง 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ตัวแปรที่ศึกษา	ประเด็นหลัก	ประเด็นย่อย
บทบาทของผู้ปกครอง เกี่ยวกับเพศศึกษา	1. การเป็นแบบอย่าง	1.1 ปฏิสัมพันธ์ในครอบครัว
		1.2 การใช้ชีวิตประจำวัน
	2. การจัดสิ่งแวดล้อม	2.1 การจัดของเล่น
		2.2 การจัดของใช้
	3. การสอนและการตอบคำถาม	3.1 การแสดงออกตามเพศ
		3.2 การอยู่ร่วมกับผู้อื่น
		3.3 การดูแลความปลอดภัยของตนเอง

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยนี้คือ ผู้ปกครองหรือผู้ดูแลหลักเด็กอนุบาลที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 ในโรงเรียนอนุบาลสามเสน (สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลอุปถัมภ์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร จำนวน 120 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ปกครองจำนวน 92 คน ซึ่งได้จากการใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejeie and Morgan ที่ระดับความเชื่อมั่นในการประมาณค่าเป็น 95% ความคลาดเคลื่อนเป็น 5% (วรณีย์ แก้มเกตุ, 2555) ทั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดกลุ่มตัวอย่างแบบโควตาในแต่ละห้องเรียนจำนวน 4 ห้อง ได้ผู้ปกครองเด็กอนุบาลห้องละ 23 คน รวมเป็นจำนวน 92 คน จากนั้นผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายด้วยการจับฉลากรายชื่อเด็กในแต่ละห้องเรียนจนได้ตามจำนวนที่กำหนด ดังรายละเอียดที่แสดงในตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ห้อง 2/1	30	23
ห้อง 2/2	30	23
ห้อง 2/3	30	23
ห้อง 2/4	30	23
รวม	120	92

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ แบบสอบถามบทบาทของผู้ปกครองเกี่ยวกับเพศศึกษาสำหรับเด็กวัยอนุบาล แบ่งออกเป็น 3 ตอน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ จำนวน 9 ข้อ ได้แก่ เพศ สถานะภาพ อายุ วุฒิทางการศึกษาสูงสุด อาชีพ รายได้ครอบครัวต่อเดือน ความสัมพันธ์กับเด็ก เด็กที่เรียนอยู่เป็นบุตรคนที่เท่าไร เพศของเด็กที่เรียนอยู่

ตอนที่ 2 บทบาทของผู้ปกครองเกี่ยวกับเพศศึกษาสำหรับเด็กวัยอนุบาล มีลักษณะเป็นแบบ
มาตรฐานค่า จำนวน 45 ข้อ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า แบ่งระดับการปฏิบัติเป็น 5
ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง ปฏิบัติเป็นประจำทุกครั้ง หรือทุกครั้งเมื่อมีโอกาส
- 4 หมายถึง ปฏิบัติเกือบทุกครั้ง หรือเกือบทุกครั้งเมื่อมีโอกาส
- 3 หมายถึง ปฏิบัติเป็นบางครั้ง หรือเป็นบางครั้งเมื่อมีโอกาส
- 2 หมายถึง ปฏิบัตินานๆครั้ง หรือนานๆครั้งเมื่อมีโอกาส
- 1 หมายถึง ไม่เคยปฏิบัติเลย หรือไม่ได้นึกถึง

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ มีลักษณะเป็นแบบปลายเปิดเพื่อแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม

3.2 ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามกรอบในการวิจัย และนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณา
ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา และความเหมาะสมในการใช้ภาษา เพื่อนำมาปรับปรุงจนได้แบบสอบถาม
ฉบับสมบูรณ์

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ผู้วิจัยนำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัยถึงผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลสามเสน (สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลอุปถัมภ์) เพื่อขอความ
ร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

4.2 ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามบทบาทให้กับครูประจำชั้นเพื่อแจกให้กับผู้ปกครองที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
และนัดหมายวันเวลาในการเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง ได้รับคืนทั้งสิ้นจำนวน 84 ฉบับ คิดเป็น
ร้อยละ 91.30

4.3 นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล ก่อนนำไปวิเคราะห์

5. การวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละตอนด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS โดยมี
รายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ และนำเสนอผลใน
รูปตารางประกอบความเรียง

ตอนที่ 2 บทบาทของผู้ปกครองเกี่ยวกับเพศศึกษาสำหรับเด็กวัยอนุบาล วิเคราะห์ข้อมูลโดยการ
หาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และนำเสนอผลในรูปแบบตารางประกอบความเรียง โดยใช้เกณฑ์การ
แปลความหมายดังนี้

- ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
- ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
- ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
- ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
- ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการจำแนกและจัดหมวดหมู่ตามความถี่ แล้วนำเสนอ
ผลในรูปความเรียงตามประเด็น

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง บทบาทของผู้ปกครองเกี่ยวกับเพศศึกษาสำหรับเด็กอนุบาลโรงเรียนอนุบาลสามเสน (สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลอุปถัมภ์) กรุงเทพมหานคร สรุปได้ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ปกครองส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 64.3 มีความสัมพันธ์เป็นแม่เด็ก คิดเป็นร้อยละ 64.3 สถานะภาพสมรส (อยู่ด้วยกัน) คิดเป็นร้อยละ 85.7 มีอายุระหว่าง 36-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 32.1 วุฒิการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 63.1 ประกอบอาชีพรับราชการ คิดเป็นร้อยละ 33.3 มีรายได้ครอบครัวต่อเดือน 15,001-30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 36.9 และบุตรที่เรียนอยู่เป็นบุตรคนที่หนึ่ง คิดเป็นร้อยละ 61.9 ซึ่งบุตรเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 58.3

2. บทบาทของผู้ปกครองเกี่ยวกับเพศศึกษาสำหรับเด็กวัยอนุบาล

บทบาทของผู้ปกครองเกี่ยวกับเพศศึกษาสำหรับเด็กวัยอนุบาลโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก ($4.08 \leq \bar{X} \leq 4.18$) เมื่อพิจารณารายละเอียดของแต่ละด้านตามลำดับของค่าเฉลี่ยพบว่า

2.1 การสอนและการตอบคำถาม บทบาทของผู้ปกครองเกี่ยวกับเพศศึกษาสำหรับเด็กวัยอนุบาลในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18$) มีสี่รายการที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($4.58 \leq \bar{X} \leq 4.70$) โดยค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การอธิบายให้แก่บุตร/หลานเข้าใจว่า การล้อเลียนและการรังแกเป็นสิ่งที่ไม่ควรทำ รายการที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากสองลำดับแรก ได้แก่ การฝึกให้บุตร/หลานช่วยเหลือตนเองในการอาบน้ำและขับถ่าย ($\bar{X} = 4.46$) และการสาธิตการปฏิบัติในสถานการณ์ต่างๆ เมื่อมีคนแปลกหน้าหยิบยื่นสิ่งของหรือขนมให้ ($\bar{X} = 4.44$) มีเพียงหนึ่งรายการที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางคือ การสอนให้บุตร/หลานเล่นกับเพื่อนที่เพศเดียวกัน ($\bar{X} = 3.31$)

2.2 การจัดสิ่งแวดล้อม บทบาทของผู้ปกครองเกี่ยวกับเพศศึกษาสำหรับเด็กวัยอนุบาลในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$) มีเพียงหนึ่งรายการที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดคือ การซื้อเครื่องแต่งกายและเครื่องประดับให้กับบุตร/หลานตามเพศของเด็ก ($\bar{X} = 4.60$) และหนึ่งรายการที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางคือ การให้บุตร/หลานได้ใช้ของใช้ที่มีอยู่แล้วหรือตกทอดมาจากพี่น้องในครอบครัว ($\bar{X} = 3.43$)

2.3 การเป็นแบบอย่าง บทบาทของผู้ปกครองเกี่ยวกับเพศศึกษาสำหรับเด็กวัยอนุบาลในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.08$) มีสามรายการที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดคือ การแสดงออกทางพฤติกรรมถึงความรักความเอาใจใส่ ($\bar{X} \leq 4.65$) แต่งกายหรือเลือกซื้อเครื่องแต่งกายของท่านที่บ่งบอกความแตกต่างกันของเพศหญิงและเพศชาย ($\bar{X} \leq 4.62$) และใช้คำพูดในการปลอบโยนบุตร/หลานเมื่อบาดเจ็บหรือเสียใจ ($\bar{X} \leq 4.51$) ตามลำดับ มีเพียงหนึ่งรายการที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางคือ การอาบน้ำกับบุตรหลานไม่ว่าจะเป็นลูกสาวหรือลูกชาย ($\bar{X} = 2.77$)

3. ข้อเสนอแนะ

ผู้ตอบแบบสอบถาม 92 คน ให้ข้อเสนอแนะดังนี้

3.1 ข้อเสนอแนะสำหรับโรงเรียน

- (1) ควรให้ความรู้เกี่ยวกับความแตกต่างทางเพศและข้อควรปฏิบัติที่เหมาะสมในการเล่นพูดและสัมผัส (3 คน)
- (2) ควรจัดกิจกรรมส่งเสริมความร่วมมือเกี่ยวกับเรื่องเพศศึกษาระหว่างบ้านและโรงเรียนให้มากขึ้น (1 คน)

(3) ควรมีระบบการติดตามเด็กในกรณีขาดเรียนต่อกันหลายวันเพื่อป้องกันการถูกล่วงละเมิด ทั้งเด็กหญิงและเด็กชาย (1 คน)

3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ปกครองคือ ควรสอนเรื่องเพศให้แก่บุตรหลานของตนอย่างเป็น ธรรมชาติโดยสอดแทรกในสถานการณ์ต่างๆ (2 คน)

อภิปรายผล

ผลการวิจัยเรื่องบทบาทผู้ปกครองเกี่ยวกับเพศศึกษาสำหรับเด็กอนุบาลอนุบาลสามแสน (สำนักงาน สลากกินแบ่งอุบลราชธานี) กรุงเทพมหานคร แบ่งออกได้เป็นประเด็นดังนี้

1. การปฏิบัติตนและการพูดคุยเกี่ยวกับเพศอย่างเปิดเผยไม่ใช้วัฒนธรรมไทย

จากผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองอาบนำกับบุตรหลานไม่ว่าจะเป็นลูกสาวหรือลูกชาย เป็น ประเด็นที่ผู้ปกครองปฏิบัติในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในสังคมและวัฒนธรรมไทยการเปิดเผย ร่างกายให้ผู้อื่นเห็นยังไม่เป็นที่ยอมรับ รวมถึงเปิดเผยร่างกายในครอบครัวเช่นเดียวกัน ผู้วิจัยพบว่าผู้ปกครอง ส่วนหนึ่งยอมรับที่จะอาบนำร่วมกับบุตร/หลานเพราะเป็นเรื่องธรรมชาติของร่างกายที่เด็กควรเรียนรู้และ เตรียมรับมือกับความเปลี่ยนแปลงของร่างกาย ผู้ปกครองทำให้เป็นเรื่องปกติอย่างหนึ่งในชีวิตประจำวัน เพื่อ เด็กจะได้รู้สึกสบายเมื่อมีข้อสงสัย รวมทั้งสอนการดูแลรักษาความสะอาดของร่างกายและความแตกต่างของ แต่ละเพศด้วย สอดคล้องกับ ทิพย์สิริ กาญจนวาลี (2557) มีข้อเสนอแนะว่าสอนให้เด็กเล็กเรียนรู้เรื่องเพศ พื้นฐาน โดยเริ่มที่ร่างกายของเด็กก่อน เช่น การสอนให้รู้จักอวัยวะเพศของตัวเองเป็นสิ่งสำคัญ เพื่อสอนให้เด็ก รู้ถึงความแตกต่างระหว่างเพศชายและเพศหญิง ซึ่งเป็นพื้นฐานเรื่องเพศที่จะนำไปสู่การสอนในด้านทักษะชีวิต สอนให้เด็กรู้ว่า ร่างกายของมนุษย์มีการเปลี่ยนแปลง เด็กจำเป็นต้องรู้ก่อน เพราะเมื่อเกิดการเปลี่ยนแปลง ทางเพศตามวัย จะได้รู้ถึงวิธีรับมือ และมีทัศนคติที่ดีต่อร่างกายตนเอง ปัจจุบันการเปลี่ยนแปลงทางเพศของ เด็ก จากเด็กสู่วัยรุ่นมีแนวโน้มที่จะมีอายุต่ำลงและพัฒนาการทางเพศของแต่ละบุคคลไม่เท่ากัน เช่น ใน เด็กผู้หญิงบางคนมีประจำเดือนหรือในเด็กผู้ชายเกิดอาการฝันเปียกเร็วกว่าปกติ นอกจากนี้ควรสอนเรื่องการ เปลี่ยนแปลงของเพศตรงข้ามด้วย เพราะว่ามันเป็นเรื่องธรรมชาติของมนุษย์ ไม่ใช่สิ่งที่น่ารังเกียจและสวาทนา อาริพรค (2550) ที่กล่าวว่าพ่อแม่มีความสำคัญยิ่งที่จะทำให้เด็กเรียนรู้และยอมรับเพศของตน เป็นตัวแบบใน การแสดงออกตามเพศที่เด็กจะซึมซับปฏิบัติตาม ไม่ว่าจะเป็นคำพูด ท่าทาง การปฏิบัติตน การตอบสนองต่อ คนในครอบครัวและผู้อื่น อารมณ์ จริยธรรมและอุดมคติ ถ้าพ่อแม่มีความใกล้ชิด ลูกก็จะเข้าใจบทบาทเพศ หญิงเพศชายได้อย่างดี

2. ผู้ปกครองส่งเสริมให้เด็กยอมรับในเพศสภาพของตน

จากผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองซื้อเครื่องแต่งกายและเครื่องประดับให้กับบุตรหลานตามเพศของ เด็ก (เช่น กางเกงสำหรับเด็กชาย และกระโปรงสำหรับเด็กหญิง) เป็นประเด็นที่ผู้ปกครองปฏิบัติมากที่สุด ผู้วิจัยเห็นว่า การจัดสิ่งแวดล้อมให้เหมาะกับเพศของเด็กนั้นเป็นการเสริมแรงในการยอมรับเพศของตน เกิด ความรู้ภาคภูมิใจในเพศของตนและรู้สึกดีกับเพศตรงข้าม สอดคล้องกับ นางพาง ลิ้มสุวรรณ (2548) ที่กล่าวว่า สภาพแวดล้อมที่เด็กเติบโตเป็นปัจจัยที่สำคัญอันหนึ่งที่จะช่วยส่งเสริมเอกลักษณ์ทางเพศและความเข้าใจ เกี่ยวกับเพศได้ การจัดสิ่งแวดล้อมให้เหมาะกับเพศของเด็ก ไม่ว่าจะเป็นทั้งของเล่น ของเล่นที่ใช้เล่นตามเพศ เช่น เด็กผู้ชายเล่นหุ่นยนต์ รถบังคับ ฟุตบอล ส่วนเด็กผู้หญิงเล่นตุ๊กตา หม้อข้าวหม้อแกง เป็นต้น และของใช้ เครื่องแต่งกาย ในการเลือกซื้อให้เหมาะกับเพศของเด็ก การเลือกสี เช่น เด็กผู้ชายเลือกสีฟ้าหรือสีเข้ม เด็กผู้หญิงเลือกอ่อนหรือสีชมพู การที่เด็กอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ไม่เหมาะสมเช่น เด็กผู้ชายที่อยู่ในครอบครัวที่

มีแต่ผู้หญิง อาจจะมีพฤติกรรมที่คล้ายเด็กผู้หญิง เกิดความสับสนในตนเองได้ เป็นต้น สิ่งแวดล้อมอาจสามารถทำให้เด็กเกิดพฤติกรรมที่ผิดจากเพศเดิม เกิดความสับสนและไม่เข้าใจบทบาทของแต่และเพศได้

3. เพศศึกษาสำหรับเด็กอนุบาลยังไม่ที่ยอมรับในสังคมไทย

จากผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองหลีกเลี่ยงการตอบคำถามเกี่ยวกับเพศ เมื่อบุตรหลานมีข้อสงสัยเกี่ยวกับเพศหรือการเกิดของตนเป็นประเด็นที่ผู้ปกครองปฏิบัติปานกลาง มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ผู้วิจัยพบว่า ผู้ปกครองมีความเขินอายหรืออึดอัดใจในการตอบคำถามเรื่องเพศแก่บุตร/หลาน รวมทั้งการหาช่องทาง สื่ออื่นๆเช่นหนังสือนิทาน รูปภาพหรืออินเทอร์เน็ตเพื่อมาอธิบายหรือตอบคำถามเกี่ยวกับเพศที่เด็กมีข้อสงสัยด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของ Counterman and Kirkwood (2013) ว่าผู้ปกครองมีความอึดอัดใจในการสอนเพศศึกษาแก่เด็กอนุบาล ซึ่งไม่สอดคล้องกับการเรียนรู้ของเด็กอนุบาล ที่ต้องเรียนรู้เรื่องเพศ(รวมถึงการเปลี่ยนแปลงของร่างกาย) ด้วยวิธีการเดียวกับการเรียนรู้สิ่งต่างๆ ผ่านคำพูด การปฏิบัติ การลอกเลียนพฤติกรรม การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและความสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้อื่น ดังที่ ชลิกา ตูจินดา (2552) ที่ให้แนวคิดว่า เมื่อลูกเกิดคำถามเรื่องเพศไม่ควรกังวลว่าลูกทะเล่่งทะเล่่นหรือผิดปกติ ควรตอบคำถามด้วยน้ำเสียงปกติ ตอบคำถามสั้นๆ ง่าย ไม่ซับซ้อนและยากเกินกว่าที่วัยเด็กจะเข้าใจ เพราะเพศศึกษา เป็นสิ่งที่เด็กจะเรียนรู้ได้ตลอดเวลาจากชีวิตครอบครัวและในโรงเรียน

4. ความปลอดภัยของเด็กอนุบาลเป็นเรื่องที่ผู้ปกครองให้ความสำคัญ

จากผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองให้ความสำคัญด้านการสอนและตอบคำถามในด้านการดูแลความปลอดภัยของตนเองแก่เด็กอนุบาลเป็นประเด็นที่ผู้ปกครองปฏิบัติมากที่สุด ผู้วิจัยเห็นว่า ด้วยภาวะสังคมในปัจจุบัน ผู้ปกครองมีความกังวลเรื่องความปลอดภัยของบุตร/หลานจากการถูกละเมิดสิทธิเด็ก จากคนใกล้ตัวและบุคคลรอบข้าง สอดคล้องกับ พนม เกตุมาน (2542) ที่ให้แนวคิดว่า เด็กในวัยนี้ยังอาจปกป้องตัวเองได้น้อย อาจถูกล่วงเกินทางเพศได้ง่าย ต้องมีการสอนการระวังรักษาอวัยวะเพศไม่ให้ใครมาล่วงละเมิดสอนทักษะในการปฏิเสธการล่วงละเมิดทางกายหรือปฏิเสธความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้น เช่น การปฏิเสธการไปไหนกับคนแปลกหน้า การรับของ ของเล่นหรือขนมจากคนแปลกหน้าหรือคนที่ไม่รู้จัก ถ้ามีคนแปลกหน้ามาพูดคุยด้วยให้รีบแจ้งพ่อแม่หรือครูโดยทันที ฝึกให้เด็กรู้จักปฏิเสธมิให้ผู้ใดมาแตะต้องร่างกาย โดยเฉพาะอวัยวะเพศของตน ฝึกให้ร้องตะโกนขอความช่วยเหลือเมื่อไม่แน่ใจในความปลอดภัย ฝึกให้เลี่ยงเลี่ยงการไปไหนตามลำพัง การสอนให้ไม่ล้อเลียนและรังแกเพื่อน รวมถึงพ่อแม่ควรสอนให้ลูกในด้านความปลอดภัยตนเองด้านสุขศึกษา เช่น สอนทำความสะอาดอวัยวะเพศได้ด้วยตนเอง สอนการใช้ห้องน้ำ การแยกห้องน้ำหญิงชาย

ข้อเสนอแนะ

1. โรงเรียนหรือหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องควรมีนโยบายและกิจกรรมหรือโครงการในสถานศึกษาในการส่งเสริมการเรียนรู้เกี่ยวกับเพศศึกษาสำหรับเด็กอนุบาล เพื่อให้ผู้ปกครองได้มีโอกาสหรือมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมส่งเสริมร่วมกับลูกเป็นประจำ
2. ควรมีการจัดอบรมผู้ปกครองเกี่ยวกับการให้ความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษาสำหรับเด็กอนุบาล เพื่อเป็นการสร้างความภาคภูมิใจในเพศของตนและอยู่ร่วมกันอย่างเป็นสุขในสังคม
3. ควรมีการศึกษามหาวิทยาลัยผู้ปกครองเกี่ยวกับเพศศึกษาในระดับชั้นอื่นๆ ที่ต่อเนื่องเช่น ระดับชั้นประถมศึกษา

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. (2556). รายงานการวิเคราะห์สถานการณ์ทางสังคมเชิงพื้นที่ ภายใต้การดำเนินงานโครงการพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศในรูปแบบที่ทางสังคม
ปีงบประมาณ 2556. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร.
- ชลิตา ตูจินดา. (2552). *คู่มือเลี้ยงลูก* (พิมพ์ครั้งที่ 26). กรุงเทพมหานคร: อักษรสัมพันธ์.
- นงพงา ลิ้มสุวรรณ. (2548). พัฒนาการเรื่องเพศ. ใน *สำหรับ จิตตินันท์ และ ลัดดา เหมาะสุวรรณ (บ.ก.), แนว
แนวการอบรมเลี้ยงดูเด็กจากแรกเกิดถึง 5 ปี* (น.243-248). กรุงเทพมหานคร: กรุงเทพฯเวชสาร.
- บัลลังก์ โรหิตเสถียร. (2554). *ข่าวกระทรวงศึกษาธิการที่ 146 (54,11)*. สืบค้นจาก
http://www.moe.go.th/mobile1/viewNews.php?nCatId=news6&moe_mod_news_ID=23383
- ทิพย์สิริ กาญจนวาสี. (2557). *ความตระหนักรู้เรื่องเพศ*. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พนม เกตุมาน. (2542). *โตแล้วน่าจะรู้ไว้* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.
- พิมพ์ภรณ์ กลั่นกลิน. (2555). *การสร้างเสริมสุขภาพเด็กทุกช่วงวัย*. กรุงเทพมหานคร: คลังน่านวิทยา.
- ยอดแก้ว แก้วมิ่งสา. (2557). การจัดการเรียนรู้เพศศึกษาตามแนวคิดของแคทวอลเพื่อสร้างเสริมความ
ตระหนักรู้ในตนเองของนักเรียนประถมศึกษา. *วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา*, 10(2),
299-307.
- ยุวดี สุวรรณศักดิ์ชัย. (2557). บทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมจริยธรรมแก่เด็กวัยอนุบาลในศูนย์บ้านเด็ก
รักสันติ. *วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา*, 9(1), 615-625.
- ธัญญา ใจดี. (2551, กรกฎาคม). ย้อนมองก้าวอย่างของเพศศึกษาในรอบ 10 ปี. *เสียงสตรี โพสต์ทูเดย์*, 4-5.
- วรรณิ แกมเกตุ. (2555). *วิธีวิทยาการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร:
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวิทนา อารีพรรค. (2550). *เรียนรู้เรื่องเพศกับคุณหมอ*. กรุงเทพมหานคร: บุญศิริ.

ภาษาอังกฤษ

- Counterman, L. & Kirkwood, D. (2013). Understanding healthy sexuality development in young children. *Voice of Practitioners*, 2(11), 1-13.
- Davies, C. & Robinson, K. (2010). Hatching babies and stork deliveries: risk and regulation in the construction of children's sexual knowledge. *Contemporary Issues in Early Childhood*, 45(11), 249-262.
- Fisher, C. M., Telljohann, S. K., Price, J. H., Dake, J. A. & Glassman, T. (2015). Perception of elementary school children's parent regarding sexuality education. *American Journal of Sexuality Education*, 15(3), 1-20. doi:10.1080/15546128.2015.1009595.